

Case 9: Teemaopinnot (TO3)

Kohderyhmä

Lukiolaiset.

Mitä ja miksi

Teemaopinnot (TO3 Arjen taidot) toteutettiin viikon (6h/pv) mittaisena käytäntö lähtöisenä opetuksena. Viikon aikana heillä ei ollut lukujärjestyksen mukaista opetusta ja etukäteen oli päätetty, että tämän jakson lopussa ei ole ns. koeviikkoa, vaan tunnit jatkuvat teemaopintojen jälkeen jakson loppuun saakka. Viikko huipentui helluntailaisten rukouskonferenssissa pidettävään kanttiiniin. Kanttiinissa myydään konferenssiosallistujille kahden päivän ajan leivonnaisia ja virvokkeita oppilaiden toimesta. Tulot käytetään lukion penkkareihin ja vanhojen tansseihin.

Yrittäjyyspainotteinen tema valittiin yrittäjyyskasvatusprojektin myötä. Rehtori ja koordinaattoriopettaja olivat tehneet teemaopinnoista alustavan suunnitelman ja ehdotuksen, johon sisältyi ajatus nivoa opinnot konkreetiaan, minkä mahdollisti se, että lukiolaisilla on vuosittain ollut mahdollisuus hoitaa Kolarissa järjestettävän suuren rukouskonferenssiin kanttiin.

Varsinaiseen suunnittelutyöryhmään kuuluivat rehtorin ja koordinaattoriopettajan lisäksi matematiikan opettaja, englannin opettaja, opetusharjoittelija ja neljä opiskelijajäsentä (kaksi ensimmäiseltä ja kaksi toiselta vuosikurssilta); vuosiluokat valitsivat itse edustajansa. Teemaviikon toteutukseen osallistui myös muita opettajia.

Suunnittelutyöryhmä kokoontui kaksi kertaa, minkä jälkeen koordinaattoriopettaja ja yritysmaailmasta kokemusta ja tietoa omaava opetusharjoittelija jatkoivat yksityiskohtaisemman suunnitelman laatimista opiskelijoiden kanssa.

Arjen taitoja, joita kurssin aikana harjoitellaan käytännössä, ovat mm:

- cv:n laatiminen - myös englanniksiuotesuunnittelua, katteiden laskemista, budjetoitua
- graafista suunnittelua (mainokset, kyltit)
- venäjän kielen fraasien opiskelua (konferenssivieraissa paljon venäläisiä)
- asiakaspalveluharjoituksia draaman keinoin
- infotunteja 4H-yrityksestä ja NY-vuosi yrittäjänä –kurssista
- ostosten teko, leipominen, siivoaminen, työvuorolistojen laadinta, roudaus
- tilitys, palaute

Miten case onnistui?

1. Opetussuunnitelman mukaisesti TO3 -kurssin tavoitteista toteutuivat ainakin osittain seuraavat:
 - opiskelijat saivat tilaisuuden soveltaa tietojansa ja taitojansa käytännön työtehtäviin ja tilanteisiin (opiskelijat saivat keskittyä enemmän omien vahvuksiensa mukaisesti tehtäviin)
 - opiskelijat saivat kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisessa toimintaympäristössä (arjen osaamiseen liittyviä taitoja, asiakaspalvelua)
2. Palaute opiskelijoilta kerättiin heti teemaviikon jälkeen. Enemmistön mukaan kokemus oli positiivinen, mutta myös kriittistä palautetta annettiin. Muutamia poimintoja palautteista, joita annettiin eniten:
 - teemaviikko oli mukavaa vaihtelua koulutyöhön
 - kurssilla oppi monenlaisia hyödyllisiä taitoja (tapahtuman suunnittelu ja siihen liittyvät moninaiset toiminnot, cv:n laatiminen, asiakaspalvelu draaman keinoin koettiin erityisen positiiviseksi)
 - suunnittelu pitäisi aloittaa aiemmin
 - liikaa aikaa/tarvittaisiin enemmän aikaa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

- kurssilla opittiin tiimityöskentelyä
- *“yllättävän paljon työtä”*
- *“rankka, mutta kiva kokemus”*
- *“Yhen asian haluan nostaa tästä esille on se, että meidän luokan ryhmähenki oikeasti parani ja nyt tuntuu, että met oikeasti olema vasta nyt oikea luokka.”*
- *“En oppinut kurssilla mitään.”*

Kritiikin aiheena oli, että osa olisi kaivannut selkeämpää ohjeistusta ja että mukaan olisi kaivattu aiemmin järjestelyissä mukana olleita. Teemaopinnot -kurssi järjestettiin ensimmäistä kertaa lukiossamme.

- Teemaopintojen yksi tarkoitus on poistaa oppiaineiden tiukkojakin rajoja. Lopuksi muutama esimerkki siitä, miten eri oppiaineet näkyivät viikon aikana:
 - opo, yh (työhakemus, cv:n laadinta)
 - kuvaamataito (graafinen suunnittelu)
 - kielet (englanti: cv, venäjä: fraasit, äidinkieli: tuotokset mm. lehtiartikkeli paikallislehteen)
 - psykologia (asiakaspalvelu, ryhmän toiminta)
 - matematiikka (hinnoittelu, budjetti)
 - uskonto (helluntailaisuus)
 - tvt (dokumentointi)
 - lisäksi oppiaineet, mitä lukiossa ei ole kuten kotitalous (leipominen)
- Yrittäjyyskasvatuksen koulun toimintamalli luodaan hankkeen alueellisen strategian pohjalta. Opettajan perinteinen toimintamalli on tehdä työtään rajatusti oman oppiaineen sisällä. Yrittäjyyskasvatusprojektilla pyritään kehittämään sekä opettajan että koulun toimintamalleja, jotta kyettäisiin vastaamaan uuden opetussuunnitelman haasteisiin ja toimimaan yhteistyössä ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

Teemaopintoviikko ja siihen liittyvä suunnittelutyö oli hyvin konkreettinen tapa a) edistää koulun, opettajien ja opiskelijoiden yrittäjyyskasvatusta b) oli sinällään yrittäjyyskasvatusta. Ilmiöpohjaisuus mielletään usein niin, että valittua teemaa aletaan tarkastella eri näkökulmasta. Näissä teemaopinnoissa ilmiöpohjaisuus muodostui lukion ulkoa tulevasta toimijan tarjoukseen; ilman tätä konkretiaa teemaopinnot olisivat jääneet huomattavasti teoreettisemmalle tasolle.

Teemaviikon aikana opiskelijat oppivat ottamaan vastuuta ison tapahtuman järjestämisestä ja siihen liittyvistä työelämässä tarvittavista taidoista kuten vastuunotto, ongelmanratkaisu, taloudenhallinta, erilaisten asiakkaiden (tässä tapauksessa eri kansallisuuksien ja kulttuurien) kohtaaminen.

Kiinnostuitko? Yhteystiedot

Koordinaattoriopettaja
Hannele Vanha
hannele.vanha@kolari.fi

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

